

بررسی موانع آموزش معماری پایدار در ایران

مهدی کریمی صباح^{۱*}، سمیه افشاری آزاد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی تکنولوژی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بهار

Mk.sabah@gmail.com

۲- آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر، ملایر، ایران

Arch.afshari@gmail.com

چکیده

مقاله حاضر در مورد لزوم توجه به آموزش معماری پایدار در ایران و بررسی امکانات و موانع آن است. هدف این آموزش دستیابی به آگاهی علمی درباره منابع طبیعی، اصول اخلاقی، ارزش ها و مهارت ها در راستای اهداف توسعه پایدار و مشارکت مردم در تصمیم گیریها است. در گذار از معماری متعارف به سوی معماری پایدار، آموزش معماری نیازمند تحولی اساسی بوده و با منابع متعدد و ساختاری هم مواجه است. مشکلات برنامه ریزی آموزشی در دروس معماری پایدار شامل استفاده از منابع محیطی، حمل و نقل، مصالح ساختمانی، جمع آوری و یکپارچه سازی سامانه های ساختمانی و کاربری های چند منظوره و منطبق با ارزش های انسانی می شود. در ایران این آموزشها در تقابل با عادات جامعه قرار دارد و نیازمند هماهنگی ساختار مدیریتی است. بررسی آموزش معماری پایدار در چهار دانشگاه ایرانی نشان داده است که با وجود برخی کاستی ها در این زمینه در این آموزش نگرش دانشجویان جهت یافته و انگیزه کافی برای تغییر عملکرد ایجاد شده است. معماری خورشیدی که در دهه هفتاد میلادی پس از بحران انرژی مورد توجه قرار گرفت. در ایران با استقبال بسیاری از استادان روبرو شده است چنانچه آن را در برنامه آموزشی خود قرار داده اند.

واژه های کلیدی: آموزش، معماری پایدار، آموزش سنتی، برنامه ریزی، معماری خورشیدی

۱- مقدمه

شروع آموزش معماری را شاید بتوان به زمانی نسبت داد که امکان انتقال مفاهیم و تجارب انسان برای تغییر محیط طبیعی پیرامون به وجود آمد، این موضوع را می توان همزمان با پیدایش خط و زبان دانست. چنین توانایی همواره تحت تاثیر یافته های علمی و فنی بشر، مسیر تکوینی خود را طی نموده و در طول تاریخ از تحولات فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تاثیر پذیرفته است. و این امر موجب تعدد و تنوع روش های آموزشی شده است. آموزش معماری هم مانند سایر آموزش ها و روش های نظری و علمی و آموزشی علوم ... خود را با تغییرات و تحولات هماهنگ نموده و نظر هنر شناسان و صنعت کاران را متوجه خلاقیت ها و ابداعات جدید کرده است. [۱]

در قرون وسطی مدارس معماری، نقاشی و مجسمه سازی با آموزه های مذهبی همراه بود و از عصر رنسانس تا معماری معاصر همواره از تحولات سیاسی و اجتماعی و مکاتب فلسفی و هنری تاثیر پذیرفته است. مکاتب مختلف معماری در ایران و کشورهای عربی نیز تحت تاثیر فرهنگ ملی و اعتقادات مذهبی، شرایط اقلیمی و مصالح و فناوری های بومی